

Příloha k opatření České národní banky
č. 2 ze dne 22. dubna 1997

Část 1:

Vymezení použitých nástrojů metainformačního systému

Pro metodický popis výkazů a k nim přiřazených datových souborů se v této příloze používají jako nástroje formalizovaného popisu následující objekty metainformačního systému Bankovního informačního systému:

- 1) Informační prvek, který představuje informační jednotku zpracovávanou informačním systémem. V metodickém popisu datových souborů informační prvek definuje určitý ekonomický pojem používaný v bankovníctví a popisuje jemu přiřazený ukazatel vykazovaný bankami. Je určen názvem, převzatým nebo odvozeným z názvu definovaného pojmu nebo ukazatele, nebo svým identifikačním kódem. Stanovení hodnot parametrů informačního prvku umožňuje popis konkrétních výskytů příslušné informační jednotky v datovém souboru, tj. popis datových prvků, resp. vykazovaných údajů.
- 2) Parametr, který charakterizuje určitou vlastnost (atribut) informačního prvku nebo datového souboru. Hodnoty vlastností charakterizovaných prostřednictvím parametrů jsou stanoveny identifikačními prvky nebo datovými typy, které jsou přiřazeny k jednotlivým parametrům.
- 3) Identifikační prvek, který představuje třídu objektů stejného typu přiřazených k určitému parametru jako obor přípustných hodnot. Je dán explicitním výčtem svých objektů - položek příslušného číselníku, užívaných jako hodnoty odpovídajících parametrů.
- 4) Číselník, který obsahuje seznam kódů a jim přiřazených, slovně vyjádřených názvů (a v případě potřeby i popisů) objektů jedné třídy - položek číselníku. V této příloze jsou číselníky přímo přiřazeny k odpovídajícím identifikačním prvkům jako výčet jejich položek.

- 5) Doména, která je účelově vytvořenou podmnožinou objektů identifikačního prvku, představující soubor hodnot, které parametr v dané konkretizaci souhrnně, postupně nebo alternativně nabývá podle použitého operátoru domény. Doména je obecně definována ve formě výčtu objektů identifikačního prvku, v případě potřeby s využitím jiných domén odvozených z objektů stejného identifikačního prvku. Jako operátory domén jsou používány:
- a) V - operátor výčtu prvků domény,
 - b) S - operátor součtu (agregace), popřípadě ve zvláštních případech sjednocení prvků domény,
 - c) E - operátor existence (použití) jednoho prvku domény,
 - d) M - operátor existence jednoho nebo více prvků domény.
- 6) Datový typ, který představuje množinu hodnot využívaných pro určení oboru přípustných hodnot parametrů nebo identifikačních prvků v případech, kdy k parametru nebo identifikačnímu prvku nelze přiřadit číselník nebo k němu není přiřazen číselník uvedený v této příloze. V metodickém popisu datových souborů je používán i pro stanovení formátu vykazovaných údajů.
- 7) Datový prvek, který představuje jeden nebo více konkrétních výskytů informačního prvku ve výkazu a k němu přiřazeném datovém souboru. Identifikační kód datového prvku obsahuje kód informačního prvku a (za lomítkem) rozlišovací číslo datového prvku příslušného k danému informačnímu prvku. Datový prvek vymezuje úplný soubor vlastností a jejich hodnot potřebných k definování konkrétního výskytu určitého údaje nebo pole údajů v příslušném výkazu a datovém souboru.
- 8) Datový soubor, který představuje konkrétní seskupení datových prvků, zpravidla se silnějšími věcnými a formálními vazbami, které je metodicky popisováno nebo informačním systémem v určitých fázích zpracováváno jako celek.

9) Kontrola, která představuje požadovaný matematický vztah nebo soubor vztahů mezi údaji v datových souborech a příslušných výkazech. Kontroly jsou stanoveny a při přejímání datových souborů nebo výkazů uplatňovány jako:

a) vnitrovýkazové kontroly, určené pro kontrolu vzájemných vazeb údajů v rámci jednoho výkazu, resp. odpovídajícího datového souboru, s výlučnou příslušností k tomuto datovému souboru (a tvořící proto neoddělitelnou část jeho celkového popisu),

b) mezivýkazové kontroly, určené pro kontrolu jednoznačně definovatelných mezivýkazových vazeb údajů skupiny vzájemně provázaných výkazů, resp. odpovídajících datových souborů, se stejnou platností ve všech datových souborech provázaných určitou mezivýkazovou kontrolou a s formálním přiřazením ke zvolenému datovému souboru z této skupiny.

Jednotlivé vnitrovýkazové kontroly a kroky mezivýkazových kontrol jsou uváděny ve dvou metodicky si odpovídajících zápisech, a to jako popis kontroly navazující na příslušné řádky a sloupce odpovídajících vzorů výkazů¹⁾ a zároveň ve formě kontrolního výrazu vyjádřeného sémantickým zápisem s využitím příslušných objektů metainformačního systému.

Technická provedení těchto kontrol závisí zejména i na tom, jaké vazby mají údaje v rámci jednoho výkazu, resp. jaké přiřazení mají k datovému souboru. Pro stejné vazby pro daný a předcházející termín přidělení, předložení jedinou stranou.

1) § 1 odst. 3 opatření České národní banky č. 1/1997.